

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОГРАМА

ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА САМУИЛ

За периода 2014 -2019 година

**Община Самуил
2014г.**

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата общинска програма за устойчиво управление популацията на безстопанствените кучета се разработва на основание чл.40 от **ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА ЖИВОТНИТЕ** – (В сила от 31.01.2008 г. Обн. ДВ. бр.13 от 8 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.92 от 22 Ноември 2011г.);

ЗАКОНА ЗА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА ДЕЙНОСТ , НАРЕДБА № 41 ОТ 10 ДЕКЕМВРИ 2008 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ОБЕКТИ, В КОИТО СЕ ОТГЛЕЖДАТ, РАЗВЪЖДАТ И/ИЛИ ПРЕДЛАГАТ ДОМАШНИ ЛЮБИМЦИ С ЦЕЛ ТЪРГОВИЯ, КЪМ ПАНСИОНИ И ЗА ЖИВОТНИ и НАРЕДБА № 42 ОТ 12 ДЕКЕМВРИ 2008 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ВЕТЕРИНАРНИТЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ И ВИДЪТ И ОБЕМЪТ НА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА ДЕЙНОСТ, КОЯТО МОЖЕ ДА СЕ ИЗВЪРШВА В ТЯХ.

Изготвянето на тази програма е необходимост до създаването на единна национална стратегия за овладяването на популацията на безстопанствените кучета на територията на всички общини в България.

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Чрез прилагане на комплекс от мерки да се овладее популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Самуил и да се намали техния брой и последващо настаняване в постоянни приюти.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Поетапно редуциране броя на безстопанствените кучета до окончателното им настаняване в приюти по програми за намиране на собственик (одомошаване) или за доживотно отглеждане в приюти. Завишаване контрола върху отглеждането на домашните кучета (регистрации, стопанисване съгласно приетите нормативни актове в тази област, хуманно отношение). Намаляване до минимум рисковете от разпространение на зоонози (ехинококоза, инвазии с екто- и ендо - паразити). Стимулиране гражданската активност и адекватно съдействие при решаване на проблемите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Нормативна база.....	4
1.1 Международно законодателство и световни практики.....	4
1.2 Национално законодателство.....	4
1.3 Местна нормативна уредба и други документи.....	6
2. Анализ на обстановката в населените места на Община Самуил.....	6
3.Общ поглед върху проблемите свързани с безстопанствените кучета.....	7
4. Мерки за овладяване на популацията и трайно решаване на проблема с безстопанствените кучета.....	10
4.1 Регистрация и контрол на домашните кучета.....	10
4.2 Изграждане на приюти тип „за временно настаняване“ на безстопанствени кучета.....	10
4.3 Използване на мобилни клиники собственост на НПО за кастрация на кучетата.....	11
4.4 Съвместна работа с практикуващите ветеринарни лекари на територията на Община Самуил.....	11
4.5 Одомошителни кампании.....	12
4.6 Провеждане на информационно-образователни кампании.....	12
4.7. Създаване на база данни с имената на собствениците на домашни, служебни и ловни кучета на територията на Община Самуил.....	13
4.8. Преговори с НПО, регистрирани на територията на общината и в страната.....	13
5. Сектори, с които ще се осъществява програмата.....	13
5.1 Местна власт.....	13
5.2 Ветеринарни специалисти.....	14
5.3 Съсловна ветеринарна организация.....	14
5.4 Неправителствени организации.....	14
6.5 Регионални и национални медии.....	14
6.6 Населението на Община Самуил.....	15
6. Очаквани резултати от реализиране на Програмата.....	15
6.1 Качествени промени.....	15
6.2 Количествени подобрения.....	16
6.3 Критерии за отчитане изпълнението на програмата.....	16
7. Необходими средства и ресурси за изпълнение на Програмата.....	16
7.1 Финансиране.....	16
7.2 Човешки ресурси.....	17
7.3 Материална база.....	17
7.4 Време за изпълнение.....	17
8. Контрол по изпълнение на програмата.....	17
9.	
Дефиниции.....	18

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. НОРМАТИВНА УРЕДБА

Програмата е разработена в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии. По долу са цитирани извадки от нормативни документи, регламентиращи разглежданата проблематика.

1.1. Международно законодателство и световни практики

Европейска конвенция за защита на животните компаньони № 125 от 1987 г. – чл. 12 – намаляване броя на скитащите животни.

Когато една страна смята, че броя на скитащите животни представлява проблем за нея, тя трябва да вземе необходимите законодателни и/или административни мерки, за да намали този брой, чрез методи, не причиняващи болка, страдания и страх, които могат да бъдат избегнати.

а) тези мерки трябва да включват изискванията, че:

I. ако тези животни трябва да бъдат залавяни, това трябва да става в минимум физически и душевни страдания, съобразно природата на животното;

II. независимо дали заловените животни ще се приютяват или ще се убиват това трябва да бъде съобразено с принципите, заложиени в тази Конвенция

б) страните се ангажират да предвиждат:

I. трайна идентификация на кучетата и котките с подходящи средства, които причиняват само леки и моментни болки, страдания или страх, като татуирането, придружено с вписване на номера, както и името и адреса на собствениците;

II. ограничаването на не планираното развъждане на кучетата и котките, насърчавайки тяхната стерилизация;

III. насърчаване на лицата, намерили скитащо куче или котка да сигнализират на компетентната власт.

1.2. Национално законодателство

ЗАКОН ЗА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА ДЕЙНОСТ

В сила от 02.05.2006 г. Обн. ДВ. бр.87 от 1 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.31 от 14 Април 2006г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.88 от 31 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.51 от 26 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.84 от 19 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.13 от 8 Февруари

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2008г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.27 от 10 Април 2009г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.25 от 30 Март 2010г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.92 от 22 Ноември 2011г.

Чл. 175. (В сила от 01.01.2007 г.) (1) За притежаване на куче ежегодно се заплаща такса по Закона за местните данъци и такси.

(2) Освобождават се от такса собствениците на:

1. кучета на инвалиди;
2. служебни кучета в организациите на бюджетна издръжка;
3. кучета, използвани за опитни цели;
4. кучета, използвани от Българския червен кръст;
5. кастрирани кучета;
6. ловни кучета.

(3) Приходите от събраните такси постъпват в общинския бюджет и се използват за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета.

Задълженията на общинските съвети и кметовете на общини по отношение на безстопанствените кучета са определени в **Закона за Защита на животните /ЗЗЖ/**(Обн., ДВ,бр.13/08.02.2008 г., в сила от 31.01.2008 г.) и **Закона за ветеринарномедицинска дейност /ЗВМД/** (Обн., ДВ бр.87 от 1.11.05 г., в сила от 01.05.2006 г., изм.бр.30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп.,бр.31 от 14.04.2006 г., в сила от 14.04.2006 г., изм., бр.55 от 07.07.2006 г., изм. и доп.,бр.88 от 31.10.2006 г., в сила от 31.10.2006 г., бр.51 от 26.06.2007 г., в сила от 26.06.2007 г., бр.84 от 19.10.2007 г.) и **Правилник за прилагане на Закона за ветеринарно-медицинската дейност /ППЗВМД/** (Приет с ПМС N 118 от 27.06.2000 г., обн., ДВ, бр.55 от 07.07.2000 г.,в сила от 18.07.2000 г., изм., бр.4 от 12.01.2001 г., бр.62 от 29.07.2005 г., в сила от 30.08.2005 г.)

Съгласно чл.40, ал.1 от ЗЗЖ – „Общинските съвети приемат програми за овладяване популацията на безстопанствените кучета и предвиждат средства за изпълнението им.”

Според чл.41, ал.1 от същия закон – „Безстопанствените кучета се настаняват от органите и организациите по чл.40, ал.2 и 4 в приюти, регистрирани по чл.137, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинска дейност.”

В чл. 40, ал. 2, чл. 41, ал. 2 и 3 от ЗЗЖ и чл. 178 от ЗВМД задълженията на кметовете на общини и кметства са конкретизирани:

Чл.40, ал.2 – „Кметовете на общини организират изпълнението на програмите по ал. 1 и ежегодно внасят отчет за тяхното изпълнение пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Чл.41, ал.2 – „ Органите на местната власт изграждат приюти за безстопанствени животни.”

Чл. 41, ал.3 - „ Кметовете на населени места отговарят за дейността на приютите по ал. 2.”

Чл. 178 – „ Кметовете на общини, райони и кметства организират контрола за спазване изискванията на чл. 172, т. 1 и 2, чл. 173, т. 1 и чл. 177, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗВМД.”

НАРЕДБА № 41 ОТ 10 ДЕКЕМВРИ 2008 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ОБЕКТИ, В КОИТО СЕ ОТГЛЕЖДАТ, РАЗВЪЖДАТ И/ИЛИ ПРЕДЛАГАТ ДОМАШНИ ЛЮБИМЦИ С ЦЕЛ ТЪРГОВИЯ, КЪМ ПАНСИОНИ И ЗАЖИВОТНИ

В сила от 01.07.2009 г. Издадена от Министерството на земеделието и храните Обн. ДВ. бр.1 от 6 Януари 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.30 от 17 Април 2012г.

Глава четвърта ПРИЮТИ ЗА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ__

1.3. Местна нормативна уредба и други документи

Наредба за регистрация, стопанисване и контрол на кучетата на територията на Община Самуил.

Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Самуил.

2. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА НА ОБЩИНА САМУИЛ

През последните години е регистрирана тенденция на завишаване на нападнати или ухапани от скитащи кучета хора на територията на Община Самуил.

Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните тъй като различен дял от ухапаните остават извън ползрението на здравеопазването поради непотърсена медицинска помощ. Те са много опасни в епидемиологично отношение, защото са неизвестни и разпространяват безпрепятствено заразата.

Анализът на профилактиката и борбата с паразитозите показва, че е налице тенденция към увеличаване. Основание за това е, както тенденцията за увеличаване на броя на скитащите кучета през последните години, така и съществуващата многофакторност в реализирането на ефективен епизоотологичен и противоепидемичен контрол.

Епидемичният процес при паразитозите се обуславя от комплексното действие на следните фактори – биологичен, природен и социален. Последният се явява основна движеща сила. Епизоотично-епидемичният процес при паразитозите е тясно свързан с влиянието на социалните фактори – характер и степен на развитие на животновъдството, брой на кучетата, състояние на ветеринарномедицинския контрол, нивото на образование и здравна култура на населението, материалното състояние, миграционните процеси, характер на организация на здравеопазването, диспансеризация, размер на профилактичните и протиепизоотичните мерки за оздравяване на жизнената среда на човека.

Характерът на епидемичния процес зависи от поддържането на инвазията в източника – кучето, възможността за разсейване на яйцата на паразитите, степента на контакта на човека с гостоприемника.

Както е видно от гореизложеното заболяванията, чийто преносител или гостоприемник е кучето са сериозен проблем с многостранни измерения: хуманно-медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични, което налага разработването на настоящата програма.

3. ОБЩ ПОГЛЕД ВЪРХУ ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

БИОЛОГИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ОСОБЕНОСТИ

Общи данни - характеристика на вида *Canis familiaris*
Според зоологическата систематика кучето принадлежи към семейство Кучета (*Canidae*) на разред Хищници (*Carnivora*). Още от дълбока древност хората започнали да отделят най-послушните, най-възприемчивите, с най-добри качества кучета. Този изкуствен отбор още в най-ранните стадии на одомашняването спомогнал за развитието на нужните за хората качества в кучето. Под влияние на условията на средата и отбора те се изменяли, постепенно се създавали нови породи и техни представители се кръстосвали помежду си. От древността хората се стремели към въвеждане на определена специализация на породите, която се стараели да затвърдят в поколенията. Днес кинологията класифицира голямото разнообразие от кучешки породи в три основни групи:

примитивни породи – малък брой кучета, непретенциозни, устойчиви, трудно поддаващи се на дресировка и слабо привързани към човека. Това са някои азиатски породи и африкански ловни кучета.

преходни породи – група примитивни кучета, с които човекът е започнал целенасочена племенна работа и дресировка. Такива са някои групи лайки,

кавказки и средноазиатски овчарки.

културни породи – най-многочислената група породисти кучета, за които човекът е създал благоприятни условия за отглеждане, хранене, племенно развъждане и практическо използване. Тук се отнасят всички ловни, служебни и декоративни породи кучета.

Според друга класификация кучетата се делят на 4 групи породи:

ловни кучета – лайки, хрътки, шпаниели и др.;

служебни кучета – овчарки, ерделтериери и др.;

спортно-служебни кучета – доберман-пинчер, догове и др.;

декоративни (стайни) кучета – пекинез, чихуахуа, японски хин, болонки и др.

Кучетата от различните породи са най-различни по тегло и големина. Днес в света се наброяват над 600 признати породи кучета. Кучетата в зависимост от породата достигат полова зрялост между 7 – 12 месечна възраст, но понякога първият еструс при женските може да се забави до 18-месечна възраст. Обикновено еструсът е два пъти годишно (пролет и есен) и продължава 14-22 дни. Нормалната бременност продължава средно 63 дни (при дребните породи – 58 дни, а при по-едрите до 65 дни). Средният брой на малките варира в зависимост от породата, телесното развитие на майката, храненето и други. Обикновено при дребните породи новородените са 2-5 броя, а при едрите – 6-12 броя. Мястото за раждане женската избира сама – най-често място, където тя се чувства по-сигурна. Раждането настъпва обикновено през нощта или в ранните утринни часове. Периодът през който малките сучат продължава до 7-8 седмица от раждането. Млечните зъби на кучето започват да се развиват 2 седмици след раждането. Смяната на млечни зъби с постоянни започва между 3,5 до 4 месечна възраст и обикновено завършва до 8-ия месец. В млада възраст кучето има 32 млечни зъба, а възрастното куче – 42 постоянни. Зрението на кучето има свои особености. То не е способно да види предмета едновременно с двете си очи, тоест всяко око има свое поле на зрение. Кучето не може да различава цветовете, но формата на предметите разпознава добре. Кучето вижда движението на предметите от разстояние 250-300 м и повече. Обонянието стои на първо място сред сетивните усещания на кучето. Продължителността на живота на кучето е 12-20 години.

ЕПИЗОТОЛОГИЯ И БОЛЕСТИ, КОИТО КУЧЕТАТА МОГАТ ДА ПРЕНАСЯТ ПРЯКО

1. Инфекциозни болести

- Салмонелоза (паратиф).

Това е една от най-често срещаните се инфекциозни болести по бозайниците. Причинител на заболяването са няколко типа бактерии, които са много устойчиви към външни въздействия.

- Туберкулоза.

Специфична, хронична инфекциозна болест, която се характеризира с появата на туберкули (възелчета) в различни органи, които казеозират и впоследствие калцифицират. Болестта е разпространена повсеместно и от нея заболяват почти всички видове животни и човекът.

- Бронхосептикоза (бордетелна инфекция).

Заразно заболяване, което протича с признаци на бронхопневмония. Причинител е *Bordetella bronchiseptica*, която обитава горните дихателни пътища на повечето видове бозайници.

- Бяс

Остра заразна болест, към която са възприемчиви всички видове животни и човекът. Причинителят е вирус. Разпространява се от скитащи кучета, а в последно време и диви хищници. Заразяването става чрез ухапване или попадане на вируса върху ранички, драскотини по кожата. Инкубационният период е до 60 дни.

- Тизерова болест.

Причинител е *Bacillus piliformis*. Като причини за развитието на заболяването се считат стресорните въздействия (лошо хранене, третиране с препарати по време експеримент и други фактори, свързани с околната среда). Инкубационният период е от 5 до 15 дни.

2. Гъбични болести

- Дерматомикози (трихофития, фавус, микроспория).

Микотичните болести се наричат още дерматомикози, тъй като се предизвикват от гъбички и засягат кожата на почти всички видове бозайници. Инкубационният период продължава от 8 до 30 дни.

3. Паразитни (инвазионни) болести

- Токсоплазмоза

Паразитно заболяване, с разнообразно протичане. Възприемчиви към болестта са всички диви и домашни животни. Токсоплазмозата е разпространена по цялото земно кълбо, както сред хората, така и сред животните.

- Цестодози (представители на сем. Taeniidae).

Към разред *Cyclophylloidea* спадат по-голямата част от всички цестоди. Това са най-съвършените и най-специализираните панделковидни червеи, които паразитират предимно в топлокръвните животни – птици и бозайници.

- Ехинококоза

- Дипилидиоза

- Нематодози

-Токсокароза

4. Кърлежовопреносимите инфекции /КПИ/

Бездомните и скитащи кучета представляват един от основните резервоари на зараза за някои КПИ, най-често срещана от които е Марсилската

треска. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране на кучешката популация.

4. МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

4.1. Мярка 1 - Регистрация и контрол на домашните кучета

Сключване на договор с **Приюта за безстопанствени кучета - Исперих** за залавяне, обработване и картотекиране на безстопанствени кучета на територията на Община Самуил.

В приюта се поддържа регистър, в който се описват задължително следните данни за обработени кучета:

- Идентификационен номер, отличителни белези на животното – пол, цвят, възраст, големина, дата и място на залавяне, дата на обработка, дата и място на връщане, отговорно по надзора физическо или юридическо лице.

- Поставяне трайна маркировка с цел регистрация, идентификация и избягване на повторно залавяне. Обезпаразитяване, ваксиниране против бяс, издаване надлежно попълнени ветеринарно-медицински паспорти за лицата, които ги обгрижват.

- Оказване помощ на пострадали и болни животни.

- Задължителна здравна профилактика на кастрираните кучета.

- Отчетност и документооборот.

Всяко ново заловено куче се вписва в дневник като се отбелязва дата, място на залавяне, пол, цвят на космена покривка, особени белези, индивидуална ушна марка, дата на напускане на приюта и причина за напускане.

В случай на причинена смърт на куче по време на залавяне, се съставя констативен протокол с точно описание на обстоятелствата, довели до леталния край. Този протокол се подписва от двама служители от екипа и от ветеринарния лекар.

4.2. Мярка 2 - Изграждане на приюти тип „за временно настаняване“ на безстопанствени кучета:

- Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал.2 от ЗЗЖ.

- Настаняването на безстопанствени кучета се извършва съгласно изискванията на чл. 46 от ЗЗЖ.

- За настанените в приют кучетата се спазват изискванията на чл. 47. ал. 1, 2, 3, 6, 7, 8 от ЗЗЖ.

- Изграждане на координационен център на програмата. Координацията ще се изразява в създаване и поддържане на база данни за кучетата, решаване на проблеми, връзки с обществеността, масмедии, контролните органи, изготвяне на графици за кастрации на териториален принцип, както и проверка от природозащитните организации на граждани, поели ангажименти чрез декларация за редовно обезпаразитяване и ваксиниране на уличните кучета.

4.3. Мярка 3 - Използване на мобилни клиници собственост на НПО за кастрация на кучетата

- Кастрация

На кастрация могат да се полагат само здрави кучета, като задължително се обезпаразитяват, поставя им се трайна маркировка, ваксинират се против бяс, издават им се надлежно попълнени ветеринарномедицински паспорти, в които се отразяват извършваните манипулации. Тези кучета се връщат на местата от където са взети.

- Маркировка

Ползват се пластмасови ушни марки с идентификационен номер, гарантиращ уникалност и липса на странични ефекти. Номерът се записва в регистъра.

- Евтаназия

Евтаназията се извършва задължително от ветеринарен лекар на доказано злонравни, болни от неизличими заболявания причиняващи им болка и страдание.

Налагане на евтаназията на незлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета. Те се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179,ал.3,т.1 от ЗВМД и чл.45 ал.8. от ЗЗЖ.

Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек се подлагат на евтаназия съгласно чл.179,ал.3,т.4 от ЗВМД.

Организиране на кампании за разясняване на ползата от кастрация чрез брошури, медийна кампания и др.

4.4. Мярка 4 - Съвместна работа с практикуващите ветеринарни лекари на територията на община Самуил

- Залавяне и обработване на уличните кучета се извършва съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ.

За да се избегне хаотичността при улавянето на кучета, ще се изготви схема за с. Самуил и околните селища както и график за работа по нея. При обработка на оплакванията ще се изяснява на място проблема, като се спазва принципа “Сигурност на хората при същевременен ефект за намаляване популацията на уличните кучета чрез кастрация”.

- Първичен преглед

Извършва се от ветеринарния лекар, Животните се настаняват във временен изолатор преди извършване на първичния задължителен преглед, поради възможност от внасяне на зараза. Кучетата в приюта се наблюдават ежедневно за промяна в здравословното състояние. Ако след първичния преглед ветеринарния лекар заключи, че животното е болно, то се поставя в изолатор и според вида на заболяването и общото състояние на животното се пристъпва към лечение. Първичния преглед завършва с прилагане на комбиниран препарат срещу външни и вътрешни паразити. Всяко преминало първичен преглед животно се вписва в Амбулаторен дневник.

4.5. Мярка 5 - Задомяване на безстопансвени кучета

Екипът, който работи в приюта, разработва и прилага система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане съгласно чл. 41, ал. 6 от ЗЗЖ.

- Осигуряване на възможност за осиновяване

Неправителствените организации за защита на животните имат пълен достъп до картотеката на приюта. Според данните в нея те търсят физическо или юридическо лице, което ще осинови куче след подписване на декларация.

- Настаняване за постоянно обитаване на кучета, за които стопаните не могат повече да се грижат с цел подпомагане и предпазване от изоставяне на улицата.

- Поемане постоянна грижа в преходния приют за възрастни, болни или малтретирани, които трудно се адаптират.

4.6. Мярка 6 - Провеждане на информационно-образователни кампании

Съпътстващи дейности:

- Рекламни кампании с цел намиране на дом за част от уличните кучета и предпазване от насилие на улицата.

- Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми насочени срещу безотговорното и нехуманно отношение към животните.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Съвместни, адекватни и навременни действия срещу прояви на жестокост към животните.

4.7. Създаване на база данни с имената на собствениците на домашни, служебни и ловни кучета на територията на Община Самуил

Контролът върху изискванията за отглеждане на домашно куче се извършва съгласно ЗЗЖ,ЗВМД и чл.22(1) от Наредбата за притежаване и отглеждане на кучета на територията на общината.

4.8. Преговори с НПО, регистрирани на територията на общината и в страната

Организирант се публични мероприятия за задомяване на безстопанствени кучета с прякото участие на неправителствени организации.

5. СЕКТОРИ, С КОИТО ЩЕ СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА ПРОГРАМАТА

5.1. Местна власт

В изпълнението на Програмата ще се включат:

Общински съвет:

Приема Програма за устойчиво управление на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Самуил и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ;

Гласува бюджет за изпълнение на програмата;

Изготвя нова Наредба за придобиване, регистрация, притежаване, отглеждане и контрол на кучетата на територията на Общината.

Контролира изпълнението и отчитането резултатите от Програмата;

Съдействие за предложения за промяна в националната нормативна уредба за въвеждане на данъчни облекчения за лица дарили средства за осъществяване дейността свързани с управлението на процесите за безстопанствени кучета и котки;

Общинска администрация:

Организира изпълнението на Програмата и ежегодно внася отчет за нейното изпълнение пред Изпълнителния директор на БАБХ;

контрол върху работата на временните приюти и кастрационния център за безстопанствени кучета – Самуил;

Контролира средствата от общинския бюджет;

Приема сигнали и молби от граждани и провеждане на акции по улов на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

скитащи кучета;

Регистрира и пререгистрира домашни кучета, и издава съответните удостоверения;

Контролира и санкционира по Наредбата за придобиване, регистрация, притежаване, отглеждане и контрол на кучетата на територията на Община Самуил;

Контролира за изоставяне на животни на територията на общината;

Контролира за идентификация и регистрация на кучета;

Издирва некоректните платци на "такса за притежаване на куче" и връчване на предписание.

5.2. Областна Дирекция по Безопасност на Храните

Дирекцията в рамките на своите правомощия ще съдейства и осъществява контрол по изпълнение мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета; за регистрацията на домашни кучета при ветеринарни специалисти.

5.3. Съсловна ветеринарна организация

Български ветеринарен съюз и частно практикуващи ветеринарни лекари – съдействие за стриктно изпълнение на задължението по чл.147, ал. 4 от ЗВМД:

- да изпращат в общината ежемесечна информация за регистрираните ваксинации на домашни кучета;
- при преглед на кучетата да изискват от собственика да представи документ за платена „такса за притежаване на куче“;
- организиране на благотворителни кампании.

5.4. Неправителствени организации

Международни неправителствени организации за защита на животните;
Български неправителствени организации за защита на животните - юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

5.5. Регионални медии

Активно популяризиране на мерките, заложили в Програмата за устойчиво управление на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Самуил.

Осигуряване на трибуна на специалисти в различни области (епидемиолози; кинолози; ветеринарни специалисти), които да поднасят на широката общественост полезна информация по различните проблеми;

Популяризиране на Наредбата за придобиване, регистрация, притежаване, отглеждане и контрол на кучетата на територия на община Самуил в раздела отглеждане и грижа за домашни кучета;

Коректно отразяване на резултатите по изпълнение на Програмата;

Активно съдействие/участие за намиране на нови собственици на безстопанствени кучета.

Активно съдействие при масово осведомяване на населението, с цел издирване на реалния собственик.

5.6. Населението на Община Самуил:

Собственици на домашни кучета – отношение и грижи за домашния любимец, съгласно законите изисквания;

Задължителна ветеринарна и административна регистрация на кучета; коректно заплащане на "такса за притежаване на куче", освен за категориите кучета освободени по закон от заплащането ѝ;

Отглеждане и грижи за домашно куче, опазвайки чистотата на околната среда, спокойствието на своите съседи, безопасността на хора и други животни при извеждане на кучето извън дома;

Да осигуряват стерилизацията на своите кучета - компаньони, освен ако в случай на възпроизводство са в състояние да отглеждат новородените животни или да ги предоставят на нови собственици; да не изоставят най-безотговорно домашните си кучета и техните приплоди;

Да осигуряват достъп на контролните органи по ЗЗЖ до обектите и за оказване на неотложна помощ на животно, което е застрашено със смърт или тежко увреждане на здравето.

6. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА.

6.1. Качествени промени

Качествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за устойчиво управление на популацията на безстопанствените кучета са:

- Освобождаване градската среда от безстопанствени кучета, вследствие на което ще се повиши безопасността на градската среда и ще намалее социалното напрежение;
- Контролът върху регистрацията на домашни кучета и събираемостта на

"такса за притежаване на куче" ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата;

- Контрол върху стопанисване на домашните кучета – ограничаване на неправилното им стопанисване.

6.2. Количествени подобрения

Количествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета са:

- Постепенно намаляване популацията на безстопанствените кучета;
- Постепенно увеличение броя на регистрираните кучета;
- Повишаване постъпленията от "такса за притежаване на куче";
- Постепенно увеличаване броя собствениците на домашни кучета, които по своя преценка кастрират домашния си любимец;
- Увеличаване броя на одомошените кучета по Програмата за намиране на нови собственици.

6.3. Критерии за отчитане изпълнението на Програмата

- Брой обработени кучета;
- Брой регистрирани домашни кучета;
- Брой кастрирани домашни кучета;
- Брой одомошени кучета;
- Брой на безстопанствените кучета – контролно преброяване в началото и в края на срока за изпълнение на Програмата;
- Брой на сигналите, писмени жалби и молби, подавани от граждани и фирми за наличие на безстопанствени кучета, създаващи безпокойство у хората;
- Брой/липса на инциденти с хора и животни, пострадали от агресивно поведение на безстопанствено или домашно куче.

7. НЕОБХОДИМИ СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

7.1. Финансиране

- От бюджета на общината;
- От събраните средства от "такса за притежаване на куче";
- От дарения на граждани, фирми и неправителствени организации;

- Средства осигурени от Министерски съвет по предложение на министъра на земеделието и храните, министъра на финансите - § 7 от ЗЗЖ;
- Спечелени проекти по оперативни програми и др.

7.2. Човешки ресурс

- Наличен състав от служителите на отдел „Екология“ към Община Самуил;
- Общински служители и специалисти от районните администрации;
- Членове на организации за защита на животните на територията на Общината;
- Частно практикуващи ветеринарни лекари на територията на Община Самуил.

7.3. Материална база

- Общински имоти извън населените места.

7.4. Време за изпълнение

Периода на изпълнение на програмата е 2014-2019 година.

8. КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Кметът на Общината със своя заповед ще сформира поименна работна група с конкретни задължения по осъществяване контрола по изпълнение на Програмата. Удачно е в състава на работната група по контрол на Програмата, да се включат участници от работната група по съставянето на проекта на Програмата. Препоръчително е да се провеждат периодични заседания на сформирания работна група на всеки 6 месеца за отчитане и анализ на налични резултати; изпълнени задачи; плануване на нови мероприятия; предложение за бюджета на Програмата за всяка следваща година и пр.

9. ДЕФИНИЦИИ:

БАБХ – Българска агенция по безопасност на храните

„Кучета компаньони“ са кучета, които се отглеждат в домакинството или интерес към животното;

„Кастрация“ е отстраняване на яйчниците и матката на женските животни и тестисите на мъжките;

„Мобилна амбулатория“ е специализирано моторно превозно средство за извън стационарна ветеринарномедицинска дейност, оборудвано и снабдено с необходимите за извършване на ветеринарномедицински манипулации апаратура и консумативи.

„Овластяване на популацията“ е научнообосновано регулиране на популацията на безстопанствените кучета, което позволява контрол над броя им и цели освобождаването на улиците от тях.

„Приют за кучета“ е общински или частен обект, който разполага с подходящи условия, за да осигури на безстопанствените кучета ветеринарномедицинско обслужване, грижи, подслон и намиране на нов собственик.

„Отворен приют“ е обект, който няма да бъде масивна сграда, но ще разполага с индивидуални Клетки

"Временен приют" е обект, в който се настаняват за отглеждане кучета, обработени по чл. 47, ал. 1 ЗЗЖ и които не са върнати по местата, от които са взети, и не са се явили до момента на настаняването лица, които да ги отглеждат като домашни любимци.

„Трето лице“ е представител на неправителствена организация за защита на животните, а в общините, в които няма регистрирана такава организация – служител от приюта, който отговаря за защитата и хуманното отношение към животните.

„Скитащо животно“ е всяко животно компаньон, което или няма дом или се намира извън границите на дома на своя собственик, или гледач и не е под контрола, или под прекия надзор на собственик или гледач.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Само и единствено със съвместните усилия на собствениците на кучета, гражданите, правителствените и неправителствените организации, медиите, обществеността и общината, могат да се постигнат трайни успехи при овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Самуил, да се отговори на европейските и световни изисквания за хуманно отношение към животните и безопасна градска среда.

Тази програма е приета на основание чл.21, ал.2 от ЗМСМА във връзка с чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните с Решение ..... по Протокол №..... г. на ОбС – Самуил.

Настоящата програма и всички промени в нея влизат в сила след обявяването им в таблото за съобщения на Общинския съвет в партерния етаж в сградата на общинската администрация по реда на чл.8, ал.2 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет и взаимодействието му с общинската администрация.

Председател на ОбС – Самуил:

/